

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 73)

z dnia 2 lipca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 73)

2 lipca 2020 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Henryka Kowalczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku (druk nr 396):

1. Opinię Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii o:

a) części budżetowej 27 – Informatyzacja:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- dotacje celowe;

b) części budżetowej 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

c) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;

d) instytucji gospodarki budżetowej – Centralny Ośrodek Informatyki;

e) państwowym funduszu celowym – Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.

2. Opinię Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych o:

a) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

b) części budżetowej 88 – Państwowa Agencja Atomistyki:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

c) części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

d) części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

e) części budżetowej 47 – Energia:

- dochody i wydatki,

- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - dotacje podmiotowe celowe;
- f) części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin:
- dochody i wydatki,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - dotacje podmiotowe i celowe;
- g) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 5, 6, 24, 48, 60 i 61;
- h) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
- 100 – Górnictwo i kopalnictwo:
 - dochody i wydatki;
 - 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:
 - dochody i wydatki,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- i) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem;
- j) dotacjach podmiotowych;
- k) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
- l) agencji wykonawczej – Agencji Rezerw Materiałowych;
- m) państwowych funduszach celowych:
- Funduszu Zapasów Interwencyjnych,
 - Funduszu Niskoemisyjnego Transportu,
 - Funduszu Inwestycji Kapitałowych,
 - Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny;
- n) państwowych osobach prawnych – Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Skuza** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Adam Guibourgé-Czetwertyński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu wraz ze współpracownikami, **Andrzej Śliwka** podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych wraz ze współpracownikami, **Jacek Dziuba** dyrektor generalny w Ministerstwie Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Izabela Antos** dyrektor Departamentu Instrumentów Rozwojowych i **Marta Zaremba** dyrektor Biura Budżetowo-Finansowego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Adam Mirek** prezes Wyższego Urzędu Górniczego wraz ze współpracownikami, **Łukasz Młynarkiewicz** prezes Państwowej Agencji Atomistyki wraz ze współpracownikami, **Michał Kuczmierowski** p.o. prezes Agencji Rezerw Materiałowych wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Dyl** wykonujący obowiązki prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wraz ze współpracownikami, **Paweł Trzaskowski** wicedyrektor Departamentu Środowiska, **Adam Bandosz** p.o. wicedyrektor Departamentu Infrastruktury, **Michał Wilkowicz** p.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, **Dariusz Zielecki** p.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Jerzy Żurek** dyrektor Instytutu Łączności, **Małgorzata Kozak** dyrektor Departamentu Rozwoju Rynków i Spraw Konsumenckich Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikami, **Krzysztof**

Piekarz dyrektor Departamentu Planowania i Sprawozdawczości Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, **Agnieszka Szymanek-Przybylska** dyrektor Departamentu Finansów Centralnego Ośrodka Informatyki, **Marek Godlewski** dyrektor Departamentu Finansowego oraz **Eliza Pogorzelska** dyrektor Departamentu Wdrażania Projektów Szerokopasmowych Centrum Projektów Polska Cyfrowa wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Grzelak** kierownik Zespołu Biura Programu OSE i **Daniel Kozłowski** kierownik Zespołu Analiz i Architektury Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Woźniak**, **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Krzysztof Wołowicz** specjalista do spraw finansów publicznych z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dzień dobry. Witam państwa. Witam ponownie członków Komisji. Proszę o głosowanie w celu sprawdzenia kworum. Czy na sali wszyscy też już zdołali oddać głos? Dziękuję. Proszę o wyniki. Głos oddało 41 posłów. A zatem mamy kworum.

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Na podstawie głosowania stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku (druk nr 396) w zakresie opinii Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz opinii Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych.

Równocześnie informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez Marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu. Wobec powyższego nie jest możliwe wprowadzanie zmian do porządku obrad.

Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiającym porozumiewanie się na odległość. Do dyskusji proszę się zgłaszać za pośrednictwem sekretariatu Komisji, drogą mailową lub telefoniczną.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Przepraszam, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Wniosek formalny. Przed chwilą poseł Urbaniak poprosił, żebym zgłosił informację, że nie ma możliwości zalogowania się do serwera, że jest on niedostępny. Bardzo proszę, żeby służby kancelarii to sprawdziły. Jest to informacja od posła Urbaniaka sprzed chwili. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Być może pan poseł Urbaniak jest w jakimś miejscu. Nie jest to głosowanie merytoryczne, tylko próbne. Gdyby był problem, uwzględnimy tę przeszkodę w zakresie obecności na posiedzeniu Komisji. Mam nadzieję, że panu posłowie w trakcie uda się dołączyć również zdalnie.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Kontynuujemy rozpatrywanie wykonania budżetu w częściach należących do właściwych komisji sejmowych. Posłowie, członkowie Komisji Finansów Publicznych, otrzymali opinie komisji oraz opracowania Biura Analiz Sejmowych. Te wszystkie informacje wraz z materiałami Najwyższej Izby Kontroli są dostępne w wersji elektronicznej na i-Padach.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu odbywać się będzie w następującym porządku: wystąpienie posła referenta komisji branżowej, wystąpienie posła koreferenta z Komisji Finansów Publicznych, wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, następnie pytania posłów i odpowiedzi dysponentów poszczególnych części budżetowych, dyskusja.

Witam na posiedzeniu Komisji przedstawicielei naczelnych organów administracji państwowej, przedstawicielei rządu. Witam pana ministra Sebastiana Skuzę, sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, pana Adama Guibourgé-Czetwertyńskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu, pana Jacka Dziubę, dyrektora generalnego w Ministerstwie Cyfryzacji, który dysponuje stosownym upoważnieniem ministra cyfryzacji, pana Andrzeja Śliwkę, podsekretarza stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych i pana Krzysztofa Dyla, zastępcę prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia pierwszej opinii, opinii Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Proszę przedstawiciela Komisji, pana posła Dariusza Stefaniuka o zreferowanie opinii Komisji. Mam sygnał, że będzie się to odbywało zdalnie. Proszę bardzo, panie pośle. Oddaję panu głos.

Poseł Dariusz Stefaniuk (PiS) – spoza składu Komisji:

Witam serdecznie. Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o budżet w części 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej, zrealizowane w 2019 roku dochody w części 76 wynosiły 756 508 tys. zł. Stanowiły 0,19% dochodów budżetu państwa.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie w 2019 roku budżetu państwa w części 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej. Ponadto na pozytywną ocenę Najwyższej Izby Kontroli wpłynął fakt, że rezultat wydatkowania środków Urzędu Komunikacji Elektronicznej osiągnął cele określone w planie działalności Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej na rok 2019 dla działu administracji rządowej – Informatyzacja i Łączność. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej rzetelnie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 76.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Jeżeli chodzi o wykonanie budżetu państwa w 2019 roku w części 27 – Informatyzacja oraz wykonanie planu finansowego Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w Ministerstwie Cyfryzacji oraz w Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Tutaj również Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu, podkreślając, że Minister Cyfryzacji zgodnie z ustawą, rzetelnie sprawował kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 27.

Komisja również pozytywnie odniosła się do wykonania budżetu w tej części. Było 9 głosów za, przy 1 głosie wstrzymującym się... przepraszam, przy 1 głosie przeciwnym. Rekomendujemy, prosimy szanowną Komisję o przyjęcie wykonania budżetu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi za zreferowanie opinii Komisji.

Teraz pan poseł koreferent, pan poseł Arkadiusz Marchewka w imieniu Komisji Finansów Publicznych. Proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, odnosząc się do kwestii, które zostały poruszone przez pana posła sprawozdawcę, informuję, że w kontekście wydatków Urzędu Komunikacji Elektronicznej Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii nie zgłosiła żadnych wątpliwości ani uwag co do wykonania budżetu Urzędu Komunikacji Elektronicznej za 2019 rok.

Natomiast w zakresie części 27, która dotyczy informatyzacji oraz funkcjonowania Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, pojawiło się wiele wątpliwości, które zresztą wynikają i są zawarte w uwagach i w raporcie pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli. Chciałbym zwrócić uwagę, że po raz kolejny, w kolejnym roku pojawiają się wątpliwości co do funkcjonowania i wydatkowania środków na tworzenie wspomnianego funduszu.

Chciałbym przytoczyć kilka kwestii, które są zawarte w raporcie Najwyższej Izby Kontroli. Po pierwsze, wskazano, że Ministerstwo Cyfryzacji wydało środki finansowe na dodatkowe zlecenia na realizację systemu w wysokości ok. 15 000 tys. zł. Usługi,

za które zapłacono, były zrealizowane od 12 do 30 miesięcy później... przed ich zapłatą... Jest wskazane, że przedpłata ta była działaniem niecelowym, naruszającym zasady gospodarowania środkami publicznymi. Powiedzmy sobie wprost, że jest to bardzo mocna uwaga Najwyższej Izby Kontroli.

Co więcej, należy zaznaczyć, że jest zapis, w którym czytamy, że ponadto w kontroli merytorycznej wydatków, pomimo ich poniesienia przed wykonaniem usług, wskazano, że usługa została wykonana prawidłowo, zgodnie z umową i oczekiwaniami zamawiającego, co Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako działania nierzetelne. Oznacza to, że zapłacono za realizację systemu, za realizację działań, które faktycznie nie zostały wykonane. Zostały wykonane dopiero nawet po kilkunastu miesiącach.

Co jeszcze jest warte uwagi? Nie po raz pierwszy taka uwaga jest formułowana przez Najwyższą Izbę Kontroli, dlatego że już w poprzednich latach w raportach Najwyższej Izby Kontroli były zawarte informacje, że były realizowane jakieś wydatki, a następnie płacono za dodatkowe działania, które powinny być zrealizowane w ramach pierwotnych umów pomiędzy Ministerstwem Cyfryzacji a instytucją wykonującą system. Obiektywnie patrząc, niewystawienie oceny pozytywnej przez Najwyższą Izbę Kontroli, szczególnie w części dotyczącej Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców, jest jasnym sygnałem, co zresztą wynika z opinii, że wydatki były realizowane w sposób nierzetelny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę zatem przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie oceny wykonania budżetu w tej części.

Po. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dariusz Zielecki, pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Zreferuję ocenę dotyczącą części 27 – Informatyzacja oraz Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, a potem oddam głos kolegom w sprawie kolejnej części budżetowej.

Jeżeli chodzi o część 27, jak już tutaj zaznaczyli panowie posłowie referenci, ocena jest pozytywna. Mielśmy pewne uwagi, ujawniliśmy dwie nieprawidłowości, które jednak, zgodnie z kryteriami oceny, które przyjęliśmy, nie wpłynęły na pozytywną ocenę, nie obniżyły jej. Chodziło o niezablokowanie środków pochodzących z rezerwy celowej na sfinansowanie wynagrodzeń dla nowych pracowników, pomimo że było wiadomo, że pieniędzy tych nie da się wykorzystać. Oceniliśmy to jako nierzetelność. Druga rzecz to było korygowanie dowodów księgowych – było to 6 na 57 zbadanych przypadków – niezgodnie z ustawą o rachunkowości.

Jeżeli chodzi o Fundusz CEPiK, ocena rzeczywiście została obniżona, jak już zaznaczył pan poseł referent z Komisji Finansów Publicznych. Wystąpiły dwie nieprawidłowości. Pierwsza rzecz to zapłacenie za usługi Centralnego Ośrodka Informatyki przed ich wykonaniem. Był to długi przedział czasowy od 12 do 35 miesięcy. Oceniliśmy to jako działanie niecelowe, naruszające zasady gospodarowania środkami publicznymi, zgodnie z którymi wydatków należy dokonywać celowo, przyjmując najlepsze metody do osiągnięcia zamierzonych celów.

Kolejna sprawa to opieszałość, już drugi rok z rzędu, w udzieleniu dotacji podmiotowej dla Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej na funkcjonowanie Zespołu Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego.

Jeżeli chodzi o fundusz, zauważyliśmy też niską realizację, poniżej 70%, planu kosztów określonych w ustawie budżetowej, z czego nawet połowy nie stanowiły koszty utrzymania i rozbudowy systemu Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców, a jest to podstawowe zadanie, dla którego sfinansowania utworzono fundusz. Po rozwiązaniu w sierpniu 2018 roku umowy z Centralnym Ośrodkiem Informatyki do zakończenia czynności kontrolnych, czyli przez 19 miesięcy, nie były realizowane prace związane z dokończeniem systemu w zakresie Centralnej Ewidencji Kierowców. Jednocześnie na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na 2019 rok na sfinansowanie innych zadań z zakresu informatyzacji państwa

wydatkowano z funduszu kwotę ponad 105 000 tys. zł. Jest to nasza uwaga, że środki funduszu w znaczącej części poszły na informatyzację, ale nie na podstawowe zadanie, dla którego fundusz został utworzony.

To tyle, jeżeli chodzi o moje wystąpienie. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, oddam głos kolegom. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Tak. Bardzo proszę o kontynuowanie.

P.o. wicedyrektor Departamentu Infrastruktury NIK Adam Bandosz:

Dzień dobry, panie przewodniczący. Adam Bandosz, pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Infrastruktury.

Przedstawię wyniki kontroli w części 76. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w tej części budżetowej. Szczegółowe badanie dowodów księgowych dotyczących dochodów – zbadaliśmy prawie 64% kwoty dochodów realizowanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej – nie wykazało nieprawidłowości. Zwróciliśmy jednak uwagę, że analiza ewidencji upomnień prowadzonych w centrali Urzędu Komunikacji Elektronicznej, pomimo stwierdzenia poprawy w stosunku do 2018 roku w zakresie egzekucji należności budżetowych, wykazała, że nadal występowały przypadki nieterminowego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych. W tym zakresie sformułowaliśmy stosowny wniosek.

Jeżeli chodzi o wydatki, badaniem objęliśmy 16% ogólnej kwoty zrealizowanych wydatków. W tym zakresie nie wykazaliśmy nieprawidłowości. Stwierdziliśmy, że wydatki zostały zrealizowane celowo i gospodarnie, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Objęte szczegółowym badaniem wydatki z pozycji 19 rezerw celowych również wykazały, że zostały one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Jak wcześniej wskazał pan poseł Dariusz Stefaniuk, formułując pozytywną ocenę, Najwyższa Izba Kontroli wzięła też pod uwagę fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto zaplanowane w projekcie tej części budżetu cele prowadzonej działalności.

Na koniec, jeżeli chodzi o sprawozdania, Najwyższa Izba Kontroli również pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2019 rok. Stwierdziliśmy, że zostały one sporządzone prawidłowo na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy to już wszystkie głosy z Najwyższej Izby Kontroli do tej części budżetowej?

P.o. wicedyrektor Departamentu Infrastruktury NIK Adam Bandosz:

Tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Zatem otwieram dyskusję. Bardzo proszę. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos?

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Czy można zgłosić sprzeciw wobec pozytywnej opinii?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Można.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Pozwoli pan, panie przewodniczący, że w związku z informacjami, które zostały przedstawione przez przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, które są zawarte również we wnioskach pokontrolnych do części dotyczącej wykonania planu finansowego Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, w związku z wątpliwościami, które wprost są nazywane wydatkami niecelowymi i niegospodarnością, chciałbym zgłosić sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania części dotyczącej Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Zatem jest wniosek o negatywną opinię w tym przypadku.

Poseł Arkadiusz Marchewka (KO):

Tak.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dobrze. Dziękuję. Stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu będącego we właściwości Komisji. W związku ze zgłoszonym wnioskiem o negatywną ocenę wykonania budżetu w tej części jednocześnie informuję, że głosowanie odbędzie się na posiedzeniu Komisji bodajże w dniu 14 lipca. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy zatem do punktu drugiego, czyli rozpatrzenia opinii Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Przedstawicielem Komisji jest pani poseł Iwona Arent, która łączy się z nami zdalnie. Bardzo proszę, oddaję głos pani poseł. Jeszcze nie słyszymy. Już jest dobrze. Proszę.

Poseł Iwona Arent (PiS) – spoza składu Komisji:

Słyszycie mnie państwo?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Tak, teraz już słyszymy. Proszę bardzo.

Poseł Iwona Arent (PiS) – spoza składu Komisji:

Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, w imieniu Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych chciałabym przedstawić opinię Komisji o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku. Na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2020 roku Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres, jak mówiłam, od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli. Wymienię, w jakim zakresie: części budżetowej 47 – Energia, w tym dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe i celowe, wydatki budżetu środków europejskich, programów wieloletnich w układzie zadaniowym, państwowych funduszy celowych takich jak: Fundusz Zapasów Interwencyjnych, Fundusz Niskoemisyjnego Transportu, Fundusz Wyplaty Różnicy Ceny, Agencja Rezerw Materiałowych; części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 24, 48 i 61; części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin; części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki; części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy; części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki; części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej; części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów 100 – Górnictwo i kopalnictwo i 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem; państwowego funduszu celowego – Funduszu Inwestycji Kapitałowych oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych rozpatrzyła wykonanie budżetu we wskazanym zakresie. Po przeanalizowaniu przedłożonych dokumentów, po zapoznaniu się ze szczegółowymi wyjaśnieniami dysponentów części budżetowych, po wysłuchaniu koreferatów poselskich, po zapoznaniu się ze stanowiskiem przedstawicieli Najwyższej Izby Komisja postanowiła pozytywnie zaopiniować sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku w zakresie, jaki przedstawiłam. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł, za sprawozdanie w imieniu Komisji.

Koreferentem ze strony Komisji Finansów Publicznych jest pan poseł Piotr Uściński, z którym również łączymy się zdalnie. Proszę bardzo, oddaję głos panu posłowi.

Poseł Piotr Uściński (PiS):

Dzień dobry. Witam serdecznie. Mam nadzieję, że mnie słyszać.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Słuchać.

Poseł Piotr Uściński (PiS):

Szanowni państwo, tak jak powiedziała pani poseł referent, Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych w dniu 17 czerwca tego roku rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu. Zapoznałem się z tym. Przypomnę tylko z grubsza, że chodzi o części budżetowe 47 i 48, część 83 – Rezerwy celowe, część 50 – Urząd Regulacji Energetyki, część 60 – Wyższy Urząd Górniczy, część 68 – Państwowa Agencja Atomistyki, część 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, część 85 – Budżety wojewodów ogółem, Fundusz Inwestycji Kapitałowych oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zapoznałem się z dyskusją, jaka odbyła się na posiedzeniu Komisji. Zasadniczo opinia Komisji jest pozytywna, jak również ocena Najwyższej Izby Kontroli jest pozytywna. Wobec tego ja także rekomenduję Komisji Finansów Publicznych, żeby pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w wyżej wymienionych częściach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję, co prawda było słychać, ale nie było widać. Za to mieliśmy widok pani poseł Iwony Arent. Oddaję głos przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli w zakresie opinii do wymienionych części budżetu.

P.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Michał Wilkowicz:

Dzień dobry. Szanowny panie przewodniczący, Szanowna Komisjo, pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Michał Wilkowicz.

Mam przyjemność przedstawić opinię Najwyższej Izby Kontroli odnośnie do wymienionych części budżetowych. We wszystkich tych częściach Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa. Bardzo ogólnikowo chciałbym tylko nadmienić, że ocena pozytywna opierała się na zbadaniu prawidłowości dochodów i wydatków. W częściach 47 i 48 badaliśmy również dotacje podmiotowe i celowe. U wybranych beneficjentów nieprawidłowości nie stwierdziliśmy, jak również nie mieliśmy żadnych zastrzeżeń, jeżeli chodzi o sporządzenie sprawozdań za 2019 rok przez dysponentów wyżej wymienionych części. Nie stwierdzono także nieprawidłowości, jeżeli chodzi o realizację zadań w układzie zadaniowym.

Jeżeli chodzi o państwowe fundusze celowe, podobnie nie stwierdziliśmy nieprawidłowości, chociaż zaznaczyliśmy, że Fundusz Niskoemisyjnego Transportu, który gromadzi dosyć istotne środki, zgodnie z ustawą, nie mógł wykonywać swoich zadań statutowych, z tego względu, że nastąpiło opóźnienie w wydaniu aktów wykonawczych, umożliwiającą realizację zadań przez fundusz.

Ze wszystkich omawianych części budżetu jedynie w Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej stwierdziliśmy nieprawidłowość, która nie wpływała na pozytywną ocenę. Była to kwestia formalnych wad w dokumentacji związanej z prowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego.

Z mojej strony to wszystko. Jeżeli chodzi o Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pozwolę sobie oddać głos koledze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję. Proszę bardzo.

Wicedyrektor Departamentu Środowiska NIK Paweł Trzaskowski:

Dzień dobry. Paweł Trzaskowski. Wicedyrektor Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli wykonanie w 2019 roku planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie przychodów w kwocie wyższej o ponad 63%, niż planowano, było uzasadnione zmianami w przepisach prawa wprowadzającymi nowe źródła przychodów. Koszty zrealizowano na poziomie o ponad 15% niższym od planu

po zmianach i o 55% wyższym od ujętych w ustawie budżetowej. Przepisanie Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nowych zadań i obciążeń finansowych spowodowało zwiększenie kosztów o ponad 200% w porównaniu z rokiem 2018. W efekcie wprowadzenia do realizacji dwóch istotnych społecznie programów „Czyste powietrze” i „Mój prąd” nastąpił wzrost o niemal 25% udziału finansowania bezzwrotnego w strukturze wypłat Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdanie z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym. Sprawozdania zostały sporządzone w terminie, prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Sprawozdanie z wykonania planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dostarczyło wiarygodnych danych o przychodach, kosztach i wydatkach majątkowych, a także o związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach w 2019 roku.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że stosowane w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej mierniki i ich wartości wynikają z umów o dofinansowanie, a więc odpowiadają ponoszonym kosztom w całym okresie wdrażania umowy, tzn. często w układzie wieloletnim. Spora część projektów jest realizowana w układzie wieloletnim i porównywanie osiągniętych w danym roku wartości mierników z kosztami poniesionymi w danym roku nie wydaje się racjonalne.

Ponadto zdaniem Najwyższej Izby Kontroli problemem jest także niedostosowanie budżetu państwa w układzie zadaniowym do charakteru działania jednostek udzielających pożyczki. Dotyczy to także Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w którym w planie finansowym według tego układu prezentowane są wartości mierników uzyskane zarówno w wyniku finansowania zwrotnego, jak i w wyniku finansowania bezzwrotnego.

Stwierdzone nieprawidłowości były głównie wynikiem niewystarczającej skuteczności systemu kontroli zarządczej, w tym ustalenia nieadekwatnych mechanizmów kontroli. Polegały one przede wszystkim na udzieleniu pięciu zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro niezgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także nierzetelnej ocenie przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zdolności organizacyjnych wnioskodawcy w ramach umowy o dofinansowanie.

Nie zrealizowano także wniosków Najwyższej Izby Kontroli sformułowanych po kontrolach wykonania budżetu państwa w latach ubiegłych, pomimo przekazania do Najwyższej Izby Kontroli informacji o ich wdrażaniu. Nie zapewniono spójności harmonogramu rzeczowo-finansowego z opisem działań zaplanowanych w ramach zadania „Realizacja ogólnopolskiego programu państwowego monitoringu środowiska”, nie opracowano koncepcji elektronicznej obsługi umów finansowanych ze środków krajowych, nieterminowo rozpatrywano wnioski o dofinansowanie, a także nie zapewniono rozliczania umów pod względem rzeczowym i ekologicznym w terminach określonych w umowach o dofinansowanie i w procedurach wewnętrznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję nad sprawozdaniem dotyczącym omawianych części budżetowych.

Witam jeszcze przedstawicieli instytucji, które odpowiadają za te części budżetowe. Witam pana Łukasza Młynarkiewicza, prezesa Państwowej Agencji Atomistyki. Pan Adam Mirek, prezes Wyższego Urzędu Górniczego będzie ewentualnie do dyspozycji zdalnie. Witam pana Michała Kuczmierowskiego, prezesa Agencji Rezerw Materiałowych.

Otwieram dyskusję dotyczącą wskazanych części budżetowych. Pani poseł Zofia Czernow. Proszę bardzo.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodniczący, Wysoka Komisjo, nie wiem dlaczego, ale nie mamy dostępu do materiałów dotyczących wykonania budżetu Agencji Rezerw Materia-

łowych ani w systemie elektronicznym, ani w formie papierowej na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Uważam, że to, co się działo w agencji na początku roku, miało swój początek na koniec 2019 roku. Powinniśmy zapoznać się z tym, jak wyglądała realizacja zadań przez agencję i jakie są wyniki oceny Najwyższej Izby Kontroli. Tak samo w przypadku Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej też nie ma materiałów, nie otrzymaliśmy ich. Jak posłowie pracujący zdalnie mogą brać udział w dyskusji, skoro nie otrzymują żadnych materiałów dotyczących oceny, przepraszam, nie żadnych, ale znacznej części materiałów, między innymi dotyczących Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, gdzie ocena jest opisowa? Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli przedstawił pewne fragmenty owej oceny, ale myślę, że powinniśmy pracować poprzez analizę materiałów, a nie tylko wysłuchanie pojedynczych ocen. Tak po prostu nie da się pracować. Poproszę, żeby materiały dotyczące Agencji Rezerw Materiałowych dotarły do nas w formie, która pozwoliłaby nam zająć stanowisko w tej sprawie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł, za te uwagi. Faktycznie nie otrzymaliśmy materiałów z Agencji Rezerw Materiałowych. Mam propozycję. Materiały te po dostarczeniu ich do Komisji przedstawimy posłom. Przy okazji następnego posiedzenia Komisji możemy wrócić do owych materiałów, jeżeli będzie taka sytuacja.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Jeszcze dzisiaj?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Nie wiem, czy dzisiaj będzie to możliwe. Jeżeli nie, to na następnych posiedzeniach Komisji. Nie chcę tłumaczyć. W tym momencie, na przełomie roku przemieszczała się odpowiedzialność nad Agencją Rezerw Materiałowych, ale to i tak nie usprawiedliwia. Materiały powinny być. Proszę Sekretariat o upomnienie się o materiały dotyczące sprawozdania Agencji Rezerw Materiałowych za poprzedni rok.

Proszę bardzo. Czy są inne głosy? To były bardziej sprawy organizacyjne, które postaramy się naprawić. Dziękuję. Wobec braku głosów w dyskusji w sprawie omawianych części budżetowych, za wyjątkiem Agencji Rezerw Materiałowych, w odniesieniu do której nie mamy materiałów...

Doszukaliśmy się, że jest to zawarte w materiale, który stanowi sprawozdanie z wykonania budżetu w części 47 – Energia. Część tego materiału stanowi wykonanie planu finansowego Agencji Rezerw Materiałowych. W materiale tym jest to na str. 28 i 29, a Rządowy Program Rezerw Strategicznych jest na str. 27. Rozumiem, że nie było tego oddzielnie, a zatem jeżeli będą do tego uwagi, możemy wrócić. Jest to tutaj zawarte, ale jeżeli zajdzie taka potrzeba, możemy wrócić do dyskusji na następnym posiedzeniu Komisji.

Czy są inne głosy? Dziękuję. Wobec tego stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu będącego we właściwości Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji. Przypominam, że następne posiedzenie jest o godz. 12:30. Dziękuję bardzo.